

SZABOLCS

Főszerkesztő: **Dr. KOMJATHY KAZMÉR.**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA.**

ELOFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM ÁRA 16 FILLÉR. — MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK MÉGYZETCENTI-TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA. — MÈTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.

A Kossuth szobor leleplezése.

Gyönyörű reggelre viradtunk a szobor leleplezés napján. A főséges, a hatalmas Isten, hetek óta tartó rossz idő után ünnepet rendezett: Kossuth emlékének.

Elkövetkezett tehát Kossuth ünnepe!

Mintha egy magasztos érzés egybeforrasztotta volna a sziveket és lelkeket, mintha a hazafiúi érzés tüzkohójában eltűntek volna a lelkekből a közönséges indulatok, mintha egyetlen óriás egyetlen lelkesedése tört volna utat: úgy szállott ezernyi és ezernyi embernek, ezernyi és ezernyi lelkes hazafinak hálaadása a honszerlem szárnyain az Egek Urához!

Gyönyörű ünnepet ültünk. Méltót Kossuth emlékéhez. Tizezernyi tömeg ajkán hangzott fel a lelkes tüntetés, sokaknak szemében gyült össze egy könnycsepp, amikor lehullott a lepel s előttünk állott az ércszobor, amelyből lelkesedés tüze áramlott szét a lelkekbe, amely életteleniségében is élet nyilvánulások, érzések bőséges forrása lett.

És amikor Nyiregyháza város polgármestere átvette a szobrot, hogy azt időtlen-időig a honfiúi szeretet oltáraként megfogjuk mi és utódaink őrizni, úgy szereztük, hogy ezekben a szavakban benne volt a fogadalom nemcsak a szobornak, nemcsak Kossuth emlékének, de annak az eszmének, azoknak a hatalmas alkotásoknak továbbképzésére is, amelyek megteremtője, legnagyobb harcosa, Kossuth Lajos volt.

* * *

Szép idő kedvezett a szobor leleplezés ünnepélyének. A reggeli órákban már népes volt a Kossuth szobor környéke, a rendezők, diszitők, ünnepi ruhába öltözött érdeklődők folyton változó csoportja, mint valami kalicidoskop gyönyörködtette a nézőt. Ünnepi hangulat mindenütt, de különösen a lelkekben. Egyszerre nagyobb csoportosulás támad, gyermekek s felnőttek vesznek körül egy öreg roskadozó embert, ki nek termetén a 48-as honvédek egyenruhája diszlett. Olyan megható, olyan

csodálatosan kedves kép. A legtöbb embernek könny csillog a szemében. . .

Lassanként gyülekezni kezdenek az emberek; mindinkább megtelik a közönség részére fenntartott hely ünneplő emberekkel, hatóságok, egyesületek, küldöttségek felvonulása, majd díszmaggal ruhás urak csoportja kölcsönöz festői képet az ünnepségnek, itt a fényképesek a felvonulás egy-egy részét örökítik meg, amott a mozgósínház vállalat gépje kezdi meg kattogását. Pont tizenegy: az ünnep megkezdődött.

* * *

Az események lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Vendégek érkezése

Kossuth Ferencz szombaton este a Debreczen felőli vonattal érkezett Nyiregyháza, akit Szabolcsvármegye és Nyiregyháza város közönsége nevében Mikecz Dezső alispán üdvözölt:

Kossuth Ferenc az üdvözlésre következőleg válaszolt:

— Nemcsak hazafiúi kegyeletemnek adok kifejezést, amikor idejöttem, hanem hazafiúi kötelességemnek is, mert erős meggyőződése, hogy amíg Kossuth Lajos emléke él a hazában, addig ez a haza nincs elveszve. Önöket nem kell arra kérnem, hogy tartsák meg ezt az emléket, de azt, igenis, mondhatom, hogy végtelen nagy örömmel szolgál, hogy gyarló egészségem ellenére is eljöhessen önök közé, önökkel ünnepelni.

A közönség lelkes tüntetése, a Kossuth nóta hangjai mellett vonult, hosszú kocsisorban a menet a városba.

Kossuth Ferencz Meskó László dr. orsz. képviselő vendége volt.

A vendégek nagyrésze vasárnap délelőtt érkezett meg.

Az ünnepély.

Tizenegy óraker megkezdődött a közönség elhelyezkedése, amely a rendezőség kiváló munkája folytán, simán, gyorsan s a legnagyobb rendben történt. Néhány perccel tizenegy óra előtt a vendégek is megérkeztek, elhelyezkedtek a tribünön, majd Kossuth Ferencz érkezésére hatalmas éljenzés támad, mindenki helyén s pontban 11-kor Mi-

kecz Dezső alispán megadja a jelt az ünnepély megkezdésére.

A városi dalegylet a Himnusz elénekülésével kezdte meg az ünnepélyt, melyet a közönség állva s levett kálappal hallgatott meg. Majd Mikecz Dezső alispán lépett a szónoki emelvényre s üdvözölve a vendégeket, lelkes szavak kíséretében megnyitotta az ünnepélyt és felkérte Dr. Meskó Lászlót ünnepi szónoklatának elmondására.

Meskó László dr. orsz. képviselő a következő szószerint közölt gyönyörű beszédet mondotta:

Tisztelt ünneplő közönség!

A magyar nemzet történetének lapjai hasonlítanak az ég boltozatához, amelynek csillagai egymást mulják felül fényben, ragyogásban. Mindegyik csillag nagy multunk egy-egy nagy alakja, aki legelől járt abban, hogy fényt derítsen nemzetünk eiborult egén, ha azt beborulni engedé az isteni akarat. Mentül sötétebb, minél sivárabb a jelen, annál ragyogóbb, annál fényesebb a mult. A sok csillag között, amely fényt és ragyogást áraszt nemzeti történelmünk egén, van kisebb és nagyobb, van tündöklő és halványabb, de valamint a nagy mindenségben minden égi test betölti a maga hivatását és fenntartani azt az összhangot és összehangzó működést, amelynek biztosítékai a világ rendjének, — épugy nemzeti nagy multunk dicső alakjai egyenként ugyan, más-más korszak vezérei, valamennyien azonban a nemzet létét alapozták meg, fennmaradását biztosították, fejlődését irányították.

Hála az isteni gondviselésnek, a magyar nemzetben rejlt ő s erőnek, mindig volt annyi ereje, hogy betöltse azt a hivatását, melyet számára a magasabb hatalmak kijelöltek.

A magyar nemzet ezredéves multjában voltak évtizedek, amelyek valóban nagy és nehéz megpróbáltatások elé állították a nemzetet, de kivált ezek közül a XIX. század, főleg annak első fele, a megoldásra váró feladatok nagysága, sokfélesége és rendkívöli nagy horderejénél fogva. Tagadhatatlan, hogy e feladatok miképp való megoldásától függött a haza sorsa, a nemzet jövője. A nagy és kiváló férfiak között, akiket az is-

ŐSZI FÉRFI DIVAT UJDONSÁGOK

kalapok, cipők, nyakkendők, ingek, keztyük stb. nagy választékban

Herpay Ernő férfi divat üzletében **Nyiregyháza**n, Zrinyi Iona-utca 5. sz.

teni gondviselés ebben a válságos és nehéz időben küldött nemzetünknek a legnagyobb és legkiválóbb Kossuth Lajos volt.

Méltó arra, hogy megörökítsük emlékezetét, hogy kegyelettel és hálaérzettel viseltessünk iránta.

Ime, a mi hálánk és kegyeletünk tanujele: hulljon le a lepel! (A leleplezés megtörténik.)

Voltak ugyan a nemzetnek a jog és szabadság hajnalhasadása idejében jeles férfiai, akik igyekeztek felrázni a nemzetet tespedéséből, munkájuk azonban nem érte el a kellő sikert. Ekkor Kossuth Lajos állott a kezdeményező élére. Az ő kiváló szellemének, lángoló szeretetének, kiváló tollának ékesszólásának ellenállhatatlan erejével felébresztette a szunnyadó nemzetet. Kifakasztotta a népjogok virágait. Évtizedek mulasztásait jóvá téve, megvetette alapját azoknak az intézményeknek, amelyek a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy elveit voltak hivatva valóra váltani. Letörte a jobbágyság bilincseit, hogy szabad legyen, aki eleddig röghöz kötött szolga volt. Felszentelte és magas piedesztálra emelte a munkáit, amelyet eddig csak rabszolgához tartottak illőnek. Felszabadította a hitet, hogy szabadon szálljon istenéhez, feltámasztotta a jogot, a szabadságot, követelte a megvalósítását annak, ami jogos, igaz és jó. Az emberi és polgári jogokat kiterjesztette a magyar nemzet minden lakójára. (Hosszantartó éljenzés.)

Megvalósította a közteher-viselést. Amde Kossuth nemcsak azért magaslik ki korának jelesei közül, mert mindenkinél nagyobb része volt abban, hogy Magyarország ujjászületett, de kimagaslik főként azért, hogy akkor, amikor a nagy alkotásokat létrehozó országgyűlés és a király között megbomlott a megértés szelleme, az ő hívó szava, az ő felmagasztosult ékesszólása volt az, amely mindig magával ragadó ellenállhatatlan erejével megteremtette azt a hadsereget, amely a világ bámulatát kiérdemelt csatákat vívta a jog és szabadságért, megmutatta a világnak, hogy a magyar nemzetnek nemcsak arra van ereje, hogy nagyszerű alkotásokat létesítsen, de van ereje arra is, hogy ezeket az alkotásokat ha kell, fegyverrel is megvédelmezze. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

A szabadságharcunk hős honvédei, a példátlan vitézség és bátorság és pártját ritkító önfeláldozás láttára hála és hódolat illeti azt a férfit, aki a döntő pillanatokban szíve lelke lángolását vitte be nemzetébe. Egyedül az ő érdeme, hogy él magyar, áll Buda még. Mert az ő páratlan erőmegfeszítése és az abban nyilvánuló nemzeti öserő kényszerítette a hatalmat arra, hogy később a jogfolytonosság útjára lépjen és a nemzettel való megegyezés sikerüljön.

Ha Kossuth Lajos páratlan lelki ereje, dicső vezérei a honvédségnek és a dicső honvédek nem szereznek az egész világ előtt ismeretes és örökké emlékezetes diadalokat, úgy aligha érjük meg alkotmányunk helyreállítását, mert a történelem azt tanúsítja,

hogy csak az a jog és szabadság érvényesül, amelyet szükség esetén kellő erővel érvényesítettek. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Nem volna teljes az ő érdemeinek habérkoszoruja, ha meg nem emlékeznék azokról a nagy eszmékről, amelyeket hontalansága hosszú idejében táplált magában akkor, amikor ő virrasztott nemzeti létünk gyenge világánál. Ha cselekvésben az ő hangja volt a nemzet hangja, a gyász és szenvedés idején egymaga volt ő az egész nemzet!

Mert ahol szabadon hangozhatott a szó, az ő fájdalomnak hangos jajszava serkentette részvétre és sajnálatra irántunk a nagy világot. A nagy világnak ő magyarázta meg, hogy a romokkal takart magyar haza letiport küzdelme a szabadságért, jogért és alkotmányért vívott küzdelem volt. Ott volt mindenütt, ahol nemzetének védelmét remélte és a külpolitika minden eszközét megragadta, hogy nemzete sorsán javítson.

Amikor a nemzet megegyezett koronás királyával, a magyar jogfolytonosság, a jog érvénye újból helyre áll: Kossuth Lajos megmaradt hontalannak, addig vallott elveit állhatatosan hirdeti a magyar haza, teljes önállóságát és függetlenségét. (Lelkes éljenzés.)

Elveitől sem sorscsapás, sem balszerencse nem tántorították el. Amilyen nagy volt egykor az érzéseiben, cselekvéseiben, alkotásaiban, olyan nagy volt később a türesekben, a szenvedésekben. Élete deledőjén szabadság, dicsőség el nem kápráztatta, életét családi csapás, testi és lelki szenvedés meg nem törte. Elveit megállotta mindvégig rendületlen példát szolgáltatva az utódoknak, hogy ha a kitűzött eszményt keresztül vinni nem tudják is, magát az eszményt feladni nem szabad. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Csoda-e, ha a nemzet kegyelete pártját ritkító gyászpompával hozza haza a nagy férfit, aki a 80-as évek folyamán Szabolcs vármegye iratára adott válaszában azt mondta:

Még csak annyi hasznára sem lehetek a magyar hazának, hogy testem porhüvelyének szétmálándó porain csak egy hazai fűszál éledjen, mert a messze távolban idegen földön feküsznek majdan.

Csoda-e, ha minden gyászpompánál nagyobb benső fájdalom és kegyelet jeleivel, a nemzet egyérialmüleg borul le atyja ravatalánál, amint egykor ő a képviselőházban a 200000 honvéd egyértelmű megajánlása után a nemzet nagysága előtt leborult.

Csoda-e, ha az akkor uralmon levő politikai párt kijelentette, hogy Kossuth Lajos iránt való hála és kegyelet s a magyar király iránt való hűség, a magyar felfogás szerint ikertestvérek és Mária Terézia trónraléptek azok a kardok repültek ki a hüvelyükből a trón védelmére és megmentésére, amelyek pengéjén ott ragyogott még a kuruc harcok dicsősége! (Hosszantartó és lelkes éljenzés.)

Csoda-e, ha a magyar nemzet mélyen

szívébe zárta a férfit, aki soha egy pillanatra sem hagyta el a magyar nemzet örömlomását.

Csoda-e, ha a magyar nép milliói, azok, akik már belől vannak az alkotmány sáncain, de azok is, akik még kívül vannak, de az ő szelleme nyomán oda törekednek és be is fognak jutni oda, sohasem felejtik el és nem felejtetik el, mit köszönhetnek Kossuth Lajosnak.

Ez az emlékmű, amelyet Szabolcs vármegye Nyiregyháza közönségével, soha ki nem alvó hazaszeretete és kegyelete jeléül emelt művészi kézzel és művészi ihlettel, nem arra hivatott, hogy Kossuth Lajos emlékének eleget tegyen, de önmegbecsülésünk tanujele, ha az ő nagy alkotásai iránt érzett mélyeséges csodálatunk és hálánknak adunk kifejezést. (Eljenzés.) Kossuth Lajos emlékeinek külső jelekre szüksége nincsen, olyan mélyen véste ő magát bele a magyar nemzet szívébe, hogy ahhoz fogható emléket az ő számára emberi kéz nem emelhet. Állítsunk Kossuth Lajos emlékére bármily magas emlékoszlopot, az ő nagyságához nem fogunk vele fölélni.

Mi mindannyian ünneplők nagy ünnepeinkhöz csak akkor leszünk méltók, ha nemcsak külső jellel, nemcsak szóval, hanem Kossuth Lajos szelleme és példaadása szerint igaz érzéssel és kegyelettel áldozunk azon az oltáron, amelyet Kossuth Lajosnak emelt a nemzet legujabb kegyelete. (Eljenzés.)

Áldozásunk csak így lesz Istennek tetző, a nemzetre üdvös és áldásos, kegyeletünk virágai csak úgy fognak a magyar hazának gyümölcsöt teremni.

Legyen emlékezetünkben Kossuth Lajosnak a haza javát egységesen előmozdító törekvése s az ebből fakadó tevékeny és a nemzetünkre áldásos működése! (Sokáig tartó lelkes éljenzés.)

Az ünnepi beszéd után a városi dalegylet „Győzelmi dal“-a következett, amelyet szépen, teljes praecizitással adott elő.

Majd Dr. Vietórisz József szavalta el frenetikus hatást keltő gyönyörű költeményét, melyet lapunk más helyén hozunk.

A szünni alig akaró taps és éljenzés elhangzása után ismét Mikecz Dezső alispán lépett a szónoki emelvényre s lendületes beszéd kíséretében átadta a szobrot Nyiregyháza város polgármesterének, aki azt lelkes szavakkal, Nyiregyháza város népének mindenkor lelkes hazaiságát kiemelve vette át. Beszédjének az a része, amikor a nyiregyházi polgárság hazafiaságának bizonyosságául a jelenlevő nyiregyházi 48-as honvédekre hivatkozott, lelkes tüntetést, éljenzést és tapsot váltott ki a közönségből.

Ezután a közönség kívánságára Kossuth Ferencz lépett az emelvényre s a következő beszédet mondotta:

**Az eredeti Melichár „Unicum-Drill“ vetőgépek, a világhírű Bächer-
acélekék, hullámos tárcsás boronák, a kombinált soros műtrágyavető-
gépek (sorba vet, sorba trágyáz.)**

31-52-40

Kizárólagos raktára:

Ráhmer Sándornál Debrecen,

**Piac-utca 43. szám, a Dréher mellett,
Bächer—Melichár gépgyárának fióktelepe.**

Némán áll e szobor előttünk. És mégis hallom hangját, amely lelkemhez szól. Azt mondja e hang: meghaltam, de azok az eszmék, amelyekért éltem, örökké élni fognak.

Azt mondja e hang: eltemettek, de elveim kitörnek a sírból és eget kérnek!

Azt mondja e hang: nem vagyok többé köztetek, mégis ott ülök mindenütt a magyar tűzhelyeknél és ha lesz szüksége a hazának arra, hogy legyen egy eszme, amely egyesítse az egymásra törő magyarokat, akkor ez az eszme az én eszmém lesz, Kossuth Lajos eszméje!

Ez a szobor hirdetni fogja azokat a nagy elveket, amelyek iránt hűtlen nem lehet a magyar soha! Mert a magyarnak, bármelyik párthoz tartozzék is, kívánni kell azt, hogy hazája független legyen és szabad! (Szünni nem akaró lelkes éljenzés.)

A közönség kívánságára Papp Zoltán orsz. képviselő szavalta el ezután nagy hatás mellett alkalmi ódáját.

Majd a koszoruk elhelyezése következett.

A koszoruk elhelyezésénél a lehető legkevesebb szavakkal adóztak Kossuth emlékének. Ezekből az elhangzott beszédekből néhányat sikerült feljegyezniünk, melyeket szószerint közlünk.

Koszoruk elhelyezése.

A képviselőház koszoruját Mikecz Dezső alispán helyezte el a következő szavak kíséretében: A magyar képviselőház megbízásából helyezem el e koszorut a haza nagy fiának szobra előtt.

A főrendiház koszoruját Májerszky Béla kir. tanácsos, Nyiregyháza polgármestere helyezte el a következő szavakkal:

Megbizást nyertem, mint a szobor bizottság alelnöke, hogy a főrendiház által küldött koszorut én helyezem itt el. Amely megbízásnak amidőn eleget teszek, kívánom, hogy a magyar haza minden fiánál a hazaszeretet, egyenlőség és testvériség eszméje legyen mindenek előtt a legdrágább.

Az Isten áldása legyen a magyar haza hű fiain! (hosszas éljenzés.)

Szabolcsvármegye koszoruját Mikecz Dezső alispán e szavakkal tette le:

Naggyá, hatalmassá, gazdaggá és szabaddá akartad tenni a hazát szived minden dobbanásával, lelked minden erejével.

Törvényhatóságunk megbízásából helyezem el e koszorut Kossuth Lajos szobrán.

Nyiregyháza város koszoruját a polgármester: Nyiregyháza város közönsége nevében, mint polgármester örömmel teszek eleget jelen feladatunknak s Nyiregyháza város közönsége nevében leghátalteszt szívevel és tisztelettel hajlok meg e szobor előtt és ráhelyezem koszorunkat azzal a kívánsággal, hogy a mi nyiregyházi népünk Kossuth Lajos emlékét szívébe zárva nemcsak a mai nemzedék, hanem nemzedékről nemzedékre minden lakosa igaz hazaszeretettel vegye körül e szobrot. (Lelkes éljenzés.)

Zemplén és Sátoraljaujhely koszoruját Farkas Andor Sátoraljaujhely polgármestere helyezte el:

Zemplénvármegye és székhelye Sátoraljaujhely közönsége nevében koszoruzom meg új szobrot azzal a fohással, hogy a te szellemed erősítse meg mindazokat, akik

a népjogokért folytatott küzdelmükben megfáradtak és új erőért hozzád jönnek.

Ungvármegye és város. Komjáthy ref. lelkész:

Ungvármegye és székvárosa közönsége nevében helyezem el e koszorut azzal a fogadtétellel, hogy miképpen ezer évvel ezelőtt Ungvármegye területén emelte pajzsára a hét vezér Árpádot, azért, hogy őt fejedelmünknek elismerve érte tűzbe-vizbe menni, élni-halni készek, ép így mi, Ungvármegyének és városának, Magyarország utolsó fellegrvárának ez idő szerinti lakosai ott az északkeleti határszélen oltárt emelünk kegyeletünk, hitünk, lelkesedésünk minden erejével keblünk templomában annak a férfinak az emlékezetére, aki az egyenlőség, testvériség és szabadság boldogító eszméinek apostola volt, aki az eszméket életében nagy szíve utolérhetetlen lángszónoklataival hirdette s a melyekhez való hűségét hontalansága idejében az egész világ előtt bebizonyította.

Kossuth Lajos apánk, esküszünk, hogy mindig híven követünk!

Nagykálló: A szavak és tettek lánglelkű bajnoka, Kossuth Lajos — aki Nagykálló község diszpolgára is volt — iránt érzett hálás kegyeletünk és emlékezetünk jeléül helyezem el e koszorut.

Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület. Gr. Vay Tibor: Hazánk nagy fia szobra előtt kinek neve érc betűkkel van bevésve s kinek emléke eltörölhetetlenül él a szivekben, helyezem el e koszorut a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület nevében.

Jótékony nőegylet: A jótékony nőegylet nevében helyezem el e koszorut a magyar nemzet halhatatlan szabadsághősének szobra előtt.

Izraelita nőegylet: A jog, szabadság és egyenlőség lánglelkű apostolának szobra előtt helyezem el e koszorut a nyiregyházi izraelita nőegylet nevében.

Kir. Biróság: Kovács István törvényszéki elnök. A negyvennyolcas törvényhozás előharcosának, Kossuth Lajosnak szobrára teszem le ezt a koszorut a nyiregyházi kir. törvényszék, ügyészség és járásbirósági testület megbízásából és nevében.

Szabolcsvármegyei függetlenségi párt: Gr. Vay Gábor. Kossuth Lajos, a magyar nemzet megváltója lábainál teszem le e koszorut a Szabolcsvármegyei függetlenségi párt nevében.

Gazdaszövetség: Paulus Márton. A nyiregyházi kisgazdák szövetsége nevében teszem le a koszorut a magyar kisgazdák megváltója, Kossuth Lajos lábai elé, aki bennünket jobbágyokból polgárokká tett, urral és nemessel egysorba helyezett, akinek köszönhetjük most is, hogy szabad országban, szabad polgárokként élhetünk mi is.

Jer kisgazda társam, boruljunk le e szobor előtt és ide járjunk imádkozni.

Szabolcsi páholy: dr. Popinyi Albert. Kossuth Lajosnak az egyik legnagyobb magyar szabadkőművesnek szobrára teszem le ezt a koszorut, aki magyarságunkat és a szabadkőművességet oly szép harmóniába olvasztotta; a magyar szabadkőművesek és a Szabolcsi páholy nevében.

Az ünnepély a városi dalegylet által énekelt „Szózat“-tal ért véget, mely után a közönség lelkes hangulatban s a legnagyobb rendben oszlott szét.

A bankett.

Déli 1 órakor a Korona szálloda nagytermében közös ebéd volt, amelyen a vendégek Kossuth Ferenczel az élükön, a vármegye és a város közönsége nagy számban s a 48-as honvédek vettek részt. Az asztalfőn Kossuth Ferencz ült. Mellette jobbról Geduly Henrik ág. ev. püspök, balról Dr. Meskó László. Az első pohárköszöntőt Geduly Henrik mondotta, irodalmi becsü, hatalmas szárnyalású beszédben emelve ki az ünnep jelentőségét. Somogyi Gyula kir. tanácsos Kossuth Ferenczet köszöntötte fel. Majd általános figyelem között Kossuth Ferencz emelkedett szólásra s megköszönve a lelkes ünneplést, államférfiai bölcsességtől sugárzó szavakkal fejtette ki, hogy bármilyen politikai pártokban is vannak az emberek, egyben, — egy közös érzésben egyek vagyunk, — magyar hazánk szeretetében. Szünni nem akaró éljenzés jutalmazta az idős pártvezért szép beszédjéért. Májerszky Béla kir. tanácsos polgármester a vendégeket, Dr. Pröhle Vilmos Bethien Gyula szobrászművészt, Ruttkay Gyula g. kath. főesperes a szereplőket, Tóth Lajos szürtei ref. lelkész Dr. Vietórisz Józsefet köszöntötte fel. A közös ebéd 4 óra tájban ért véget.

6-50-17

Városi apróságok.

Érdeemes megemlékezni a nyiregyházi ipartestületi előjárásának most, — e héten hozott határozatáról, — mely nem több, — nem kevesebb, mint az iparostanonc-otthon alapkövetésének megünneplése. Még csak a méreteket ismerjük, de már az is elének tárja ennek az ünnepélynek perspektíváját, — nagyobb arányban tervezett lefolyását.

Az indító ok, mely az eszmét felvetette s megérlelte, iparosaink intelligenciájára s az intézmény fontosságának felismerésére való

Friedmann S. Sándor

cipőárúháza Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi

Telefon 211.

cipőkülönlegességek megérkeztek.

32-52-27

Telefon 211.

az a felfogás, — mely szükségét látja az első kínálkozó alkalom megkapására, amikor legmegfelelőbb módon fejezheti ki Nyiregyháza város iránt érzett elismerését, háláját azért, hogy az iparfejlesztést legjobban biztosító ezen intézmény létesítéséhez tekintélyesebb anyagi áldozatot is kész volt hozni.

Mint értesülünk, nemcsak a város érdekelt tényezőit: a tanácsot, a Patronázs egyesületet szándékoznak meghívni, — de az országos gyermekvédő ligát, — a debreczeni iparkamarát, az ipartestületek országos szövetségét, a vármegye ipartestületeit, — szóval mindazokat, kik az ipari érdekek védelmében fejtik ki ténykedésüket.

Csak elismeréssel tudjuk fogadni az actiót, — mely nyilvános színvallás a tanoncotthon fontossága, szükségessége mellett azon kevesek ellenében, — kik vak önzéssel s egyedüli indokként kiállítják ellene „ki fog” akkor nálunk dajkálni.

Ha az intelligentia még nem örvend általános elterjedtségrek!

Uj női ipar iskolánk első évének még csak első hónapját éli. S ez a kicsiny idő már elég annak megállapítására, mily nagyra nőtt e nevelési intézmény új szervezetében városunk közönsége előtt. — Jól esik látnunk, hogy az eddig beiratkozott növendékek száma is meghaladja az előző bármelyik év beirattási naplóinak tétel számát, bár a jelentkezések még mindig folynak. Jól esik látnunk, hogy a között az 55 növendék között, nem remélt arányban találjuk az intellectualis osztály gyermekeit, — s nem találjuk meg már az úrt a grófi cím s az iparis-kola között.

Ez a legszebb elismerés dokumentálása az iskola vezetésében hamar nyilvánosságra jutott kiváló szellem iránt.

Már is bizonyossá vált, hogy az az áldozatkészség, — melyet az iskola átszervezése kívánt a várostól, — nagyon meghozta gyümölcsét.

És ha a fentartó nőegylet megvalósulása viszi azt az eszmét, — mely az iskolának internátussal való kiegészítése irányában vetett fel, — nagyobb városok hasonló intézményei mellett is az első sorba emeli iskoláját.

Mi közel látjuk ezt az időt.

Halljuk, hogy az iskola padjain ülő gyermekek között éppen nem megvetendő számban találtak tanítóik olyanokat, kik 6 mm-es kaliberű revolverrel sportoltak.

Kevés vigasztalás, hogy már ezek java részben az iskolák arzenáljaiba kerültek, ahova a gyermekek keze még fifikus huncutságok révén sem jut el.

Miután azt még sem tehetjük fel, hogy a szülők segítségével jutottak volna e kicsiny hadiak nem egészen veszélytelen sport eszközökhöz, — a rendőrségnek mielőbb utánna kellene járnia, hol árulják oly könnyelműen azokat.

Mert bár fenyeget a balkán félsziget háboruja, — oly nagyarányu mozgósításra aligha lesz szükség, — hogy a 12—14 éves gyermekeket is hadi sorba állítsuk.

TANÜGY.

3018. szám.

Valamennyi áll. és áll. s. közs. elemi és polgári iskola Tekintetes Igazgatóságának. Az orsz. Gyermekszanatórium Egyesület Elnökségének kérelmére a nagymélt. val-

lás- és közokt. m. kir. Miniszter ur most is megengedte, hogy az összes állami és államilag segélyezett községi elemi és polgári iskolákban a központi gyűjtőszanatórium javára az egyesület által szétküldendő gyűjtő-ivek felhasználásával a folyó tanévben is egy alkalommal gyűjtést tarthassanak.

A jelzett iskolát tanítóink, igazgatóink e nemes cél támogatását ezen alkalommal is jóakaratu figyelmébe ajánlom.

A gyűjtött összeget annak idejében — csekk útján az Egyesülethez juttassák.

Nyiregyháza, 1912. szeptember 30.

Dr. Wilt György

kir. tanfelügyelő.

Drágasági pótlék. Gondoskodott a minisztérium a nem állami tanítók illetve a a községi és felekezeti tanítók drágasági segélyéről úgy, amint eddig is hirtelt, hogy az 1000 K. korona törzsfizetéssel bírók 150 K., az 1100 K.-val bírók pedig 100 K. egyszer a s mindenkorra szóló drágasági segélyben részesülnek. A vall.- és közokt. m. kir. miniszter rendeleti uton értesítette az adóhivatalokat, hogy a segélyek kifizethetők, így azok még e hó folyamán feivehetők. Különböző visszhangot kelt a tanítóságban ez az „örömhír”, némelyek örülnek ugyan, de legtöbben elégedetlenséggel veszik tédomásul. Az összeg csekély ahhoz, hogy javítva legyen általa a tanítóság mostoha helyzete s pláne akkor, ha az egyszer s mindenkorra szól. A tanítóság nem ezt kérte az államtól, hanem 1912. év elejétől a vele egyenlő képzettségű állami tisztviselőkkel egyenlő fizetést. Adnak helyette egyszers mindenkorra szóló 100 illetve 150 K-át, hogy elhalgattassák vele az elégedetlenkedőket. Azouban azt az országos elégedetlenségét, mely megnyilvánul különösen a felekezeti tanítók részéről, ezzel a segítséggel egy pillanatra el lehet hallgattatni, de addig nem lesz nyugalom az ország tanítói között, még az óhajtott fizetésrendezés, meg nem jön. Nem jutatomról van itt szó hanem már régen megérde-meit és az egész ország közvéleménye által jogosnak elismert követelésről. A kulturát minden államnak meg kell fizetnie. A magyar kulura letéteményesei, a magyar tanítók, akik annyira szomorú helyzetben vannak a mai drágasági viszonyok között, hogy hogy kénytelennek hivatásuk körén kívül eső munkákat keresni, melyek a tanítók munkaerejét tulságosan is igénybe veszik, nagyon is rászolgáltak arra, hogy már egyszer tisztességes megélhetés biztosításuk számukra. Egy bizonyos, hogy a magyar tanítóság oly hazafias és lelkiismeretes materia, hogy tűr és szenved a végsőkig, dacára a sok ígéretésnek, mert tudatában van annak, hogy ha nem bizna helyzetének s jövőjének jobbra fordulásában s nem remélhetné a helyzetét javító ígéretek beváltását, azzal csak a magyar haza veszítené.

Önkéntes tanítók. Az új véderő törvény életbelépése folytán sok szó esett már az egy éves önkéntes tanítók helyzetéről. Az a fontos kérdés, mi lesz a nem állami tanítóval, ha önkéntesnek berukol, jár-e fi-

zetés, ha igen mennyi? Legutóbb a vk. miniszter eldöntötte a kérdést. Ugy az egyházakhoz, mint a községek és más iskolafenntartókhoz leiratott intézett, melyben kimondja, hogy a katonai szolgálatban töltött év beszámítandó a szolgálati évekre, a korpótlék, esedékességét nem hátráltatja, a tanító fizetése pedig katonáskodása idején is teljes összegében, járulékaival együtt jár, az iskolafenntartó köteles helyettesről gondoskodni de a helyettest a tanítóknak kell díjaznia a magáéból.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissézoló intézete

Vay Ádám u.13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bárminemű ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait kérem, vagyok mély tisztelettel

Gabulya Mihály.

33-13-1 Telefon 248. sz.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

HIREK.

Kijött a szög a zsákból.

Az igen nagy typus, Kossuth Lajosnak szobortalapzatán pikáns kis koszorút helyezett el egy felekezeti gimnázium tanára, melynek kék pántlikáján megrökönyödve sillabizálta a nyájas olvasó: Kossuth Lajosnak a nagy magyar szabadkőművesnek a Szabolcs páholy. Hm. hm! Senki sem nézte ezt az egyetemesen ipmozás ünnepséget egyoldalú látószögből, csak ez a nem tudom én hányadik felekezet állott elő és megpróbálta kiséjítani a mi történelmi eszményképünket. mondván: ide nézz világ, ez érc szobor nem a szó káralyá-e, a magyarország világió tüzes oszlopáé, hazánk új berendezkedésének megalapozójáé, hanem egy szabadkőművesé! . . . Mikor az ünneplő közönség nem szabadkőműves töredékeinek, ha szabad így kifejeznem magam, appercipiálni sikerült e furcsa hatodrangu körülményt, önkéntelenül eszébe jutott azon hódító megjelenésű zsenialis gavallér, a ki a zsuron a társaság központjaként imponált, büvölt, hipnotizált de közben arra figyelmeztettek, hogy (pardon) gombolja be a nadrágját. Igen. Mert Kossuth L-nak azt hiszem legkisebb dicsősége az, hogy szabadkőműves volt. De nem ere akarunk itt rámutatni. Ezek csak eseménybeli diszletek, mely-

34-?-14

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitűnő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kezdménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogadta

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

nek lefejtése után sokkal nagyobb jelentőségű tényre bukkanunk rá.

Arra ugyanis, hogy a szabadkőművészség a nyilvánosság terén megtette az első lépést, melyet folytatnia kellene, ha nem akarja, hogy Kossuth Lajost fő-fő szabadkőművesnek föltüntető kiruccanás meggondolatlan tüntetésnek minősítsék. Régen volt értelme a titkolódzásnak, mikor a páholyok a magyar hazafias gyülekező helyei voltak, ahol az abszolutizmus ellen követendő eljárásukat beszéltek meg, de ma már, mikor a szabadkőművészség régen lesiklott a talajról, a titkolódzás csak vakondok tempó. A mai közvélemény szerint a szabadkőműves törekvések legfőként az egyházi, állami és társadalmi rend radikális lerombolásában csúcsosodik ki, sőt a páholy mint mondani szokás a magánérdek kölcsönös biztosító szövetkezetévé vedlett át.

Bár téves volna e közvélemény, és ha téves, amint a három pontos testvérek verklikzik, miért nem lépnek kettő, három, sok merész lépéssel előre, ki a páholyok dohos sötétségéből a napfényre, ahol annyi sok közboldogulásunkat munkáló tekintélyes tényezővel foghatnának kezét, s dolgozhatnának együtt. Az exkluzivitás mindig a közrovására megy. Ha ők csakugyan olyan eszmék szolgálatában állanak, amilyeneket magákról hirdetnek, akkor a szabadkőműves traktus magának tesz szolgálatot elsősorban, ha bororkálás helyett férfias lépéseket tesz kifelé.

Ha csak a szög jött ki a zsákból, hisz követem alásan mindenkit érhet baleset, de ha lehull a lepel páholyokról is, tapsolni fogunk hozzá!!

Záradékol egy mese. — Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy menaszériás, kinek legfőbb disze, a büszkesége, a zebrák voltak. Félő gonddal vigyázott rájuk, mert drága volt a festék, mellyel a szamarakat csikosra festették. Ha beborult a szemhatár, kiabált az alkalmazottakra, hamar fedél alá a zebrákkal, mert már csapereg. Ne legyen igaz, hogy a szabadkőművészség ideális eszméi is effajta zebrák! Castell.

— **Értesítés.** Felkérem a „Nyiregyházi Zenekedvelők Egyesülete” működő tagjait, hogy f. hó 7-én hétfőn este a szokott helyen megjelenni sziveskedjenek. A próbákat megkezdjük az évi programot megbeszéljük. Felkérem továbbá mindazokat, akik bármilyen zenét tudnak, ugyancsak hétfőn a gimnázium zenetermében megjelenni sziveskedjenek Kovács karnagy.

— **Sertésvész.** A város területén a sertésvész oly nagy mértékben lépett fel, hogy az illetékes hatóság minden óvintézkedést megtett a pusztító vész meggátlására. A sertés vásárt is betiltotta.

— **Sajtóvasárnap.** A nyiregyházi r. k. egyház főegyházhatósági rendeletre szeptember 29-én a keresztény sajtó támogatása céljából sajtó vasárnapot tartott, a melyen az ünnepi beszédet Müller Jenő segédlelkész tartotta intelligenz nagy közönség előtt. Ennek az ünnepi beszédnek, s a hívek lelkesedésének eredménye tekintélyes anyagi támogatásban nyilvánult meg.

— **Vissza az aranyfogat.** Egy gegényi asszony Dr. Barta Samu kisvárdai orvosnál aranyfogakat csináltatott. A fogak elkészültek, fizetni azonban nem fizetett. Barta dr. technikusa elbocsátotta a teljesen ismeretlen asszonyt; Barta dr. azonban, aki a fogak elkészítésekor éppen távoli volt hazairól, nem nyugodott bele a fogügy iylétén elintézésébe, hanem kiment Fényeslitkére az asszony kinyomozására. Nagynehezen sikerült is az aranyfogak viselőjét előkeríteni, aki azonban most sem tudott fizetni, sőt garanciát sem tudott nyújtani arra nézve, hogy fizetni fog. Barta ur radikális elintézésre határozta el magát s az asszony szájából egyszerűen kihuzta az aranyfogakat s az aranyanyag visszazállított műtermébe.

— **Lezárultak a tokaji véres szerelmi dráma aktái.** 1911. év november hó 16-án Gyöngyösi Lajos főjegyző lakásáról kiindulva rémes hír járta be Tokaj utcáit. A főjegyző felesége hosszú időn át bűnös viszonyt foly-

tatott Gócze István borügynökkel, ki azelőtt honvédszázados volt. A tiltott örömet azonban megzavarta egy Wimmer Ferenc nevű állatorvos, ki szintén kezdett udvarolni a főjegyző feleségének. Gócze Istvánban feltámadt a féltékenység s midőn egyik napon épen vidékről hazatérve látta az állatorvost Gyöngyösi főjegyző lakására beosonni, kit az asszony sötétben fogadott. Nemsokára ő is elment a főjegyzői lakba s kérdőre vonta az elhidegült asszonyt. Ez azonban kezdte magát mentőgetni, azt mondván okul, hogy zongorát vett s Wimmer azt hangolta fel s ezentul zongora órákat vesz tőle. Gócze figyelmeztette, hogyha ezt megteszi, agyonlövi őt. Majd hazament lakására, elővette azokat a leveleket, amelyeket évek során Gyöngyösiétől kapott, átolvasta, majd levelet írt az asszony férjének és rokonainak. Egész éjjelt nyugtalanul álmatlanul töltötte. Reggel magához vette tisztí revolverét s átment Gyöngyösiékhez. Az asszonyt újra kérdőre vonta, azután pedig kétszer rálőtt. Azután főbelötte magát. Az asszony néhány napi kioldódás után meghalt. Gócze azonban felépült. A sátorajjúhelyi esküdtbíróóság 5 évi fegyházra ítélte, mely ítéletet a kuria a mai napon jóváhagyott és semmisségi panaszát elutasította.

— **Kulturális haladás.** Szeptember 28-án nyílt meg a Kisvárdai—nyirbaktai h. é. vasút a kereskedelmi miniszterium, a debreceni üzletvezetőség, az érdekelt járárok szolgabirái és községek képviselőiben. A vasutat a Szabolcsvármegyei Helyi érdekű Vasut R. Társasága építette. A megnyitást magyar szokás szerint bankett követte, melyen ft. Dömötör György kisvárdai plébános és Hieronymi Pál vasuti és hajózási felügyelő mondtak felköszöntőt. A vidéki küldöttségek a délutáni vonattal elutaztak.

— **Elítélt kereskedő.** Fried Herman nyirmadai kereskedő 1906. évben vaskereskedés nyitott Nyirmadán. A kereskedés kezdetben jól indult, később azonban a kedvezőtlen kereskedelmi és pénzügyi viszonyok miatt az üzlet pangásnak indult, végrehajtásokat vezettek Fried ellen s egy szép napon az üzletet elárverezték. Az árverésen az árukat és berendezéseket idegenek vásárolták meg, a kiktől azonban Friednek a sógora Glücksmann Jakab pusztadobosi földbirtokos és bérlo az elárverezett tárgyakat visszavásárolta s az üzletet saját cége alatt tovább folytatva az üzletvezetéssel Friedet bizta meg, kikötve, hogy a cég részére hitelbe árukat rendelni nem szabad. Később az egész üzletet Fried Herman egyik kiskorú fiának ajánlkozta. Fried Hermann a hitelezési tilalmat be nem tartotta, hanem pesti cégektől nagy értékű vasárut rendelt s mikor azok ellene végrehajtást vezettek az árukat már majdnem teljesen kiárulta, úgy hogy a hitelezők egyike 1600 koronával károsodott. A hitelező feljelentése folytán a héten vonta felelősségre Fried Hermant és Glücksmann Jakabot a nyiregyházi kir. törvényszék, a mely Fried Hermant 1 hónapi fogságra, 10 kor. pénzbüntetésre és 1 évi hivatalvesztésre ítélte. Ellenben Glücksmann Jakabot a vád alól felmentette. Az ítélet felbontás alatt áll.

— **Rozs vásárlás a katonaságnak.** A temesvári 7-ik hadtest 2400 m. m. rozs vásárlása tárgyában ajánlati versenytárgyalást írt ki. Határidő október 8. Hirdetmény a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál betekinthező.

— **Gyorsíró tanfolyam.** A következő közérdekű sorok közlésére kértünk fel: A gyorsírást gyakorlati jelentőségéről vitatkozni manapság amikor úgy a kereskedelmi, mint a jogi, de egyáltalában minden életpályán hovatovább elengedhetetlen feltétele, de mindenesetre kitűnő előnyöket biztosító a gyorsírás művészetének ismerete, — tulhaldott álláspont. Eppen nagy gyakorlati jelentősége és az a tapasztalat, hogy Nyiregyháza a gyorsírást ugyiszólván még csira életét sem éli akkor, amikor az ország fővárosában már virágzása tetőpontjához közele-

dik s ezrek meg ezrek szegődnek hívei közé — adta a gondolatot nekem ahhoz, Nyiregyháza gyorsíró-tanfolyamot nyissak s Gabelsberger-Markovits korszakot alkotó s a kereskedelmi életben szenzációshatásu találmányát öt évi tanulás és gyakorlat folytán hivatottan és szakszerűen ismeressem. Azt hiszem tanfolyamom létjogosultsága biztosítva van, hiszen Nyiregyháza rendkívül gyorsan fejlődő kereskedelmi élete már eleve predesztinálja azt, hogy kereskedő emberei perfekt gyorsírók legyenek. De a ki-mondott élő szónak azonnali irásbefoglalása — amely kizárólagosan csak a gyorsíró privilegiuma — olyan előny, amelyért valamennyi pályán kapva-kapnak, amelynek tudásával felfegyverkezve a tanuló vagy hivatalnok ember használhatóság szempontjából kétszer annyit ér, mint a gyorsírásban járatlan kartársa. Ez óriási előny megszerzése mindenkiük érdekében áll és ennek megszerzését szolgálja tanfolyamom. Főleg hivatalnok és kereskedő emberek érdekében alakul vállalatom, mint akik a gyorsírást roppant gyakorlati jelentőségét tudva tudják, de anaak elsajátítása eleddig módjukban nem állott. Rájuk való tekintettel tartom előadásaimat az esti órákban, hetenkint háromszor hat hónapon keresztül amely idő alatt úgy a levelező, mint a vita-gyorsírást kellő szorgalom mellett teljesen elsajátíthatják. A tandíjat havonként mérsékelten 12 koronában állapítottam meg. Tanfolyamomra vonatkozó bővebb és részletes felvilágosítással szolgállok mindennap este 5 óráig a Pannonia épület földszint 5 számú irodában. Ugyanott jelentkezőket elfogadok. A nagyközönség jóakaratu, szives pártolását kérve, maradtam kiváló tisztelettel *Walter Géza.*

— **A kenyérkeresettől megfosztott vigécek.** Mindjobban drágul az élet, annál jobban és szemtelenebbül hamisítják az élelmi cikkeket s a mezőgazdasági terményeket. Alig van ma már élvezeti cikk, amit nem hamisítanak. Ujabban megint egy újfajta szédélges nyomára jutottak, amelyeket éveken keresztül „sertés táppor“-ral üttek, a melyről kiderült, hogy nem egyéb mint közönséges megpörkölt liszt, melyet hangzatos jelszavak alatt, leginkább falvakon mutakozó vigécek drága pénzen hoztak forgalomba. A becsapott gazdák és kereskedők panaszáról értesült a kereskedelmi miniszterium, aki azonnal betiltotta a sertés táppor árusítását. Csak az a sajnos, hogy a miniszter e csaló vigécek megbüntetéséről nem intézkedett, mert így a gazdák s a kereskedők az így kenyérkeresettől megfosztott vigécek újabb becsapásától félhetnek.

Anyarozsot

bármilyen mennyiségben
legmagasabb áron vesz

KLEIN M. és K.

gyógynövénynagykereskedő

BUDAPEST, VII. Károly-körut 5.

Telefon: 64-34.

Alapított: 1878.

— „Phosphatine Fallieres“ a neve annak a tápszernek, amellyel manapság már minden aggodalom nélkül lehet a gyermekeket az elválasztás időszakától táplálni. E kiváló tápszer biztosítja a csontrendszer fejlődését és erőteljessé neveli a gyermeket. Kapható a gyógyszerárakban dobozoként, — amely 3 nétre elegendő — 3 korona 80 fillérért.

Fehér papirosra
feketével nyomtatva
2—5—3 látja itt a
„valódi Franck kávépótlék“
gyár jegyét

Kérjük vigyázzon, mert utánzatok is vannak forgalomban.

Gyár: Kassán.

Gyárjegy.

Kossuth szava.

A nyiregyházi Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyére írta és elszavalta: **Dr. Vietórisz József.**

Megvirradt-e már, hogy én is áldjam
Azt a rég várt fölkelő napot,
Mely siromban is betölti vágyam,
Melynél szebbet nem kívánhatok?
Arra hivatok-é, hogy széttekintsek
Büszkességnek lángsugarival,
Mert lehulltak már a rabbilincsek,
És jogos a győzelmi dal!?

Ó ha nemcsak röpke fény, amit hoz
E dicső nap, vigaszul nekem:
Hadd boruljak újra lábaidhoz
Nagy, hatalmas, boldog nemzetem!
Férfi lettél, — önfeláldozásod
Elbeszélni minden szó kevés;
Ujra érzed minden hivatásod . . .
Milyen álom, s ah, mily ébredés!

Vagy nem álom, hogy szabad hazában
Küzd e nemzet, s nem feledte el,
Hogy jövője istenigazában
Az lehet csak, amit érdemel?!
És ha sorsát már kezébe vette,
Tudja-é, hogy szent örökbe lép,
S nap ragyogjon, zugjon vész felette:
Addig nagy mig méltó rá a nép?!

Az se álom, hogy testvériségben
Él e honnak minden hű fia,
S éri, hogy jogot tiporni szégyen,
Mert ha így tesz el kell buknia?!
És ha már az ősi függetlenség
Sziklájára alkotmányt teremt:
Tudja-é, hogy minden nemzetfenség
Addig ép, míg alkotmánya szent?!

S nem való-e, — jaj nekünk hogy úgy van
Hős apáknak törpe sarja kel,
És emésztő testvérháboruban
Annyi drága kincsünk vérzik el?!
Félreállnak, vagy kivándorolnak
Kéznek-észnek munkás ezrei;
Arra sem lesz már erők maholnap,
Hogy munkánkhoz tudjunk kezdeni!

Azt se lássam mily komor sötétség
Fojtogatja a rablelkeket,
S mennyi érdek nyújtja szenvedését,
Hogy mozdulni sem tud a béteg!
Ó csak egyszer jusson öntudatra,
És önértet hívja talpra őt:
Vért se ontson mégis megmutatja,
Hogy kicsinyből óriásra nőtt!

Akkor lesz majd megdicsőülésem,
Hogy ha végig vitud e tusát,
S győzve minden gyáva csüggedésen,
Hallom a népfelség himnuszát!
Még az ércben is megérzi lelkem,
Megmaradt-e régi istened,
Áldva-sujtva örködvén szünetlen,
Mint az élő lelkiismeret!

Hol van, aki most is elmaradna?
Hol van, aki kételkedni mer?
Nézz előre, ismerj tenmagadra,
S küzdj jogodnak ellenségivel!
Munkádat ha bölcsesség vezérli,
Elvégezni lesz elég erőd;
És ha szépség disze is kíséri:
Bizton állhatsz a világ előtt!!

IRODALOM.

A Modern Könyvtár legújabb sorozata. Két hónapi nyári szünet után külsejében is megújodva lép a Modern Könyvtár legújabb sorozata a közönség elé. Szenczáció számba menő ujtása a rendkívül népszerű és közkedvelt irodalmi vállalatnak, hogy ezentul egyes száma 40 fillér helyett mindössze 20 fillér lesz és ezért az árért a közönség legszélesebb rétegei is hozzájutnak úgy a külföldi, mint a magyar irodalom legkiválóbb alkotásaihoz. A Modern Könyvtár legújabb sorozatában már négy ilyen 20 filléres füzet jelent meg, és ha csak azt jelezük, hogy ebben a négy 20 filléres füzetben Biró Lajosnak és Karinthy Frigyesnek eredeti munkái, továbbá Hofmannsthal Hugó és Max Burkhardt egy-egy rendkívüli értékes munkájának a fordítása van, máris ékes bizonyosságát adtuk annak, hogy a Modern Könyvtár utján a magyar és világirodalom legbecsesebb alkotásait páratlanul olcsó áron szerezhetik meg maguknak a legszerényebb igényűek is. Az új sorozat egyébként hét

füzetet hozott. 175—187. száma Szilágyi Gézőnek az ismert nevű kiváló modern poétának művészi és abszolút hecsü verseit tartalmazza. A 178—179-es számú füzet Anatoie France: Crainquebille című nagyhatású, szociális tendenciájú darabja, amely a franciák legolvasottabb és legnépszerűbb írójának egyik legbecsesebb műve. A darabot Franyó Zoltán és Révész Andor fordították művészi közvetlenséggel. — Max Burkhardt: Clo méltósága című pompás vígjátéka a sorozat 180. száma. A darabot most adták a Vigszínházban frenetikus hatása mellett. Adorján Andor fordította magyarra és hiven visszaadta benne az eredeti mű minden finomságát, szépségét, humorát. — A 181. sz. Hugó Hofmannsthal: A Balga és a halál című ragyogó szépségekben gazdag szimboliztikus színjátéka, amelyet Somlyó Zoltán fordított magyarra művésziessé. — Karanthy Frigyesnek, az „Igy irtok Ti“ diadalmas írójának komolyabb iráayu műve a Modern Könyvtár 182. száma. Címe: Ballada a néma férfiakról. A kitünő szatirikus, komoly megfigyelőnek mutatkozik ebben a kötetben, amely irodalmi érték és a közönség szerető érdeklődése tekintetében bizonyára nem marad mögötte Karinthy eddigi irodalmi sikereinek. — A 183. számú füzet Biró Lajosé. Címe A jövő országutján. A ragyogó tollú író aktuális témákhoz fűzi benne mélyen járó elmélkedéseit, amelyek, — mint Biró Lajos minden rása — kétségkívül nagy érdeklődést keltenek az olvasók körében. A Modern Könyvtár mostani gazdag sorozatának utolsó száma a 184—186-os számú füzet: Szomoró Emil Komédia című gondos finomsággal megírt párisi történetét tartalmazza. A Modern Könyvtár egyes száma 20 fillér.

Közgazdasági kérdések.

A debreczeni iparkamara közlései.

A kamara ezuton közli az érdekeltekkel, hogy a londoni cs. és kir. főkenzulusnak sürgőnyczime, mely eddig „Coastung London“ volt, az ottani főpostahivatal részéről a „cannon“ szó beillesztése által megváltoztatott, úgy hogy a nevezett hivatal sürgőnyczime ezentul „Conaostung cannon London“ lesz. Az eddigi cím alatt érkező távira-

„NIGRIN“

a legjobb czipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű wiksnek
vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fenállás.

tok azonban, így mint eddig, ezentúl is kézbesítetteti fognak a cs. és kir. főkonzulatusnak.

*

A kamara ezután közli az érdekeltekkel, hogy Milankovits D. Jovan szerb királyi főkonzullá budapesti székhellyel kineveztetett.

*

A kamara érdekeltek tudomására hozza, hogy Hikmet bey a török külügyministerium kereskedelmi osztályának igazgatója budapesti török császári főkonzullá kineveztetett.

*

A kamara ezután közli az érdekeltekkel, hogy Shank H. Sámuel amerikai állampolgár az Egyesült Államok fiúmei konzulává kineveztetett.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara új hivatalában.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala szeptember hó 23-tól kezdve a Deák Ferencz és Werbőczy-utcái új székházépületben tart hivatalos órákat. Mint a tulajképeni hivatal-helyiségek belső kiképzése még nem készült el, egyelőre ideiglenes a II. emeleten helyezkedett el a hivatal. Bejárat a Werbőczy-utcái I. kapun. Az átköltözés miatt a hivatal működésében szünet nem áll be; a hivatal régi telefonszáma (19) is az új helyiségbe van már átkapcsolva.

Étkező-burgonyát

rózsát, fehérét és sárgát mindenkor a legmagasabb napi áron megvesszük. Mintázott ár-ajánlatot kér

13-6-2

AGRICOLA terménykivitelési cég.

Budapest, Lónyai-u. 9.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

16-52-26

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903. — Pazonyi-utca 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is **utólérhetetlen olcsó árban árusítok.**

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.

Tisztelettel:

Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

GLÜCK JENŐ.

14-52-30

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN, GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsűek,
vadoncok, Kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők

„ stb. Kaphatók. „

— Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

1-3-3

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetéseket

15-17-16

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron,

Szenved Ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje, vagy a toga? Vannak-e fájdalmai a karokban, vagy a lábszárakban? Fáj-e a dereka, vagy a háta? — Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol-sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb, mint bármely más sósorszesz-készítmény. Egy eredeti üveg ára csak: **44 fillér.** Nagy üveg 1-10 kor., óriási üveg 2-20 koronába kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben. — Főelárusítás:

Nagy Kálmán gyógyszerárában Nyiregyházán.

24-52-22

Minden jó gazdasszony

☞ próbálja meg a ☞

HOFFMANN-féle

☞ pörkölt kávé. ☞

27-?-27

Pannonia- Szálloda Debreczen

Piac-utca 42. Hungáriával szemben.

50 pazarul berendezett szoba rész-
ágyakkal.

Villany, központi fűtés és fürdő.
Omnibusz. Utazó uraknak nagy ked-
vezmény. Szíves pártfogást kér.

Márkus Jenő szállodás és „Dréher”
vendéglős.

35-5-5

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a 17-52-26

Karczagi

Agyagiparnál,

Karczagon szerezhető be, hol
egyes waggonrakományok is
megrendelhetők.

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósorszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszser. — Törvényesen védve. —
Őre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalom-
csillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó-
és fürdővizbe öntve, kitünő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósorszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

25-2-223

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

Butor!

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb iz-
lésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi
berendezések, valamint külön szobák, vagy
egyes darabok szolid ár és pontos kiszol-
gálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

26-52-48

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában

Nyiregyházán, Kossuth Lajos-tér

(törvényszéki palota mellett.)

BORSAJTÓINK es SZŐLŐZUZÓINK

nem piacra szánt vásári áruk, de fontos gazdasági céljuknak
mindenben megfelelő, tökéletes gyártmányok.

Aki nekünk idegen présből vett olyan friss sajtólású törkölyt tud hozni, melyből mi
ne volnánk képesek még bőséges nedvet sajtolni; — ingyen választhat sajtóink közül!

Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság, DEBRECEN, Hadházi-utca 22. szám.

Alapított az 1892. évben. Telefon: 4-66. szám. Eladás egyedül a gyártelepen.

10-7-7

Fejtetlen jótállás minden egyes darabért, még alkatrészekért is!